

Maade er muligt, gaa ind paa en Opgivelse af nogen Indtægt for Statskassen, og jeg har tidligere gjort Rede for de Grunde, der i saa Henseende ere bestemmende for mig, og som jo allerede ere fremhævede af andre ærede Talere. Jeg tror, at de Fordringer, der stilles til Statskassen, vil i den Grad, blive ved at stige, at man maa være forberedt paa at have Midler til at imødegaa dem, særlig naar det store Gjennembrud af Reformer kommer, som jo ganske vist kan ventes hos os i Fremtiden. Jeg finder derfor ikke, at den Omstændighed, at der er Overflud i Statskassen, strax skulde berettigede til at gaa til Nedsættelse af Indtægterne. Tværtimod, under saadanne vilige, fredelige Tider som disse bør vi sørge for at have et Overflud, og naar der særlig er henvist til, at man skulde eftergive Skatter for at lette Kommunerne Byrden, tror jeg tværtimod, at netop Hensynet til Kommunerne bør føre til, at vi endnu mere bør holde paa det Overflud, vi have, for at kunne eventuelt af Statskassen yde Bidrag til at lette Kommunerne Byrden dels ved at overtage ligesvem forskellige Byrder, som jeg finder, der egentlig ikke er Grund til at lægge paa Kommunerne, og dels ved at lette dem Gjennemførelsen af kommunale Forhold, som det i Fremtiden vil blive nødvendigt at gennemføre i et saadant Omfang, at Kommunerne ikke paa egen Haand paa nogen Maade ville være istand dertil. Der er henvist til forskellige Formaal, Skolevæsenet osv. Jeg er enig i, at ogsaa deres Gjennemførelse vil stille Krav til Statskassen, hvorfor den maa sørge for at være vel forsynet med Midler. Men paa den anden Side er det jo givet, at naar man nu sætter Pris paa at kunne naae til Gjennemførelsen af en saadan Reform som denne, maa man ogsaa opgive med sig selv, hvilke Offre man finder det forsvareligt i Henseende til Indtægter at bringe for netop at gennemføre denne Reform. Stiller man sig Told og lige-gyldig ligeoverfor den, saaledes at man siger: „Vi ere i Grunden vel tjente med den bestaaende Tilstand, og faae vi ingen ny, saa lad os blive ved, hvad vi have; det ere vi vel tjente med“; med andre Ord, naar man ikke lægger Bægt paa Reformens Gjennemførelse, kan jeg forstaa, at man ikke vil bringe Offre. Det Standpunkt indtager jeg ikke. Skjøndt jeg just ikke staar med stor Sagkundskab i mangfoldige af de Spørgsmaal, Taler er om, har jeg dog efter bedste Evne sat mig ind i dem, og jeg er kommen til det Resultat, at Reformer paa dette Omraade ville have den allerstørste Betydning for den økonomiske Udvikling, og jeg for mit Vedkommende vil derfor ogsaa gaa saa vidt i Henseende til at bringe Offre for deres Gjennemførelse, som jeg paa nogen mulig Maade tror at kunne forsvare. Naar man saa ikke kan naae det ved at fastholde det Standpunkt: „Vi opgive

ingen Indtægt, vi opgive ikke Noget som helst af Statskassen for at gennemføre den“, jo, saa er man anvist paa, naar der fra anden Side stilles Fordringer i saa Henseende som Betingelse for Reformens Gjennemførelse, i den Henseende at vise Resignation, og naar der igaar blev sagt af en æret Taler, at han haabede, at de, som ikke vare fornøiede med det foreliggende Forslag, vilde vise Resignation, tror jeg, at det Spyd kan dreies om, og at man kan sige: Sa naturligtvis, Resignation maa vises, men vises fra alle Sider, og naar det virkelig er Uvov, at man vil Reformen, da lad os være enige om at vise Resignation, og hvor haardt det end er, at der skal skæres bort af Statsindtægterne, saa lad os overveie med os selv, hvor langt vi i den Henseende kunne gaa. Som særlig Grund til, at jeg ikke ubetinget ved denne Leilighed afviser dette Spørgsmaal, Opgivelse af Statsindtægter, skal jeg henvise til det bestaaende Grundlag for de nuværende Toldafgifters Opkrævelse. Der er jo først Loven af 4de Juli 1863; det er en fast og varig Lov, som man uden videre kan tage til Indtægt som fast Grundlag. Men saa er der ogsaa Loven om Krigsskattolden af 5te August 1864. Det er nu ganske vist en Lov, der ikke formelt hører op uden videre, fordi Krigsomkostningerne ere betalte. Den har formel Gyldighed, saalange den ikke paa almindelig Maade ophæves. Det forekommer mig dog, at der i selve dens Overskrift om „Krigsskat“ ligger en Henviisning til en Begrænsning i dens Gyldighed, at det er en ekstraordinær, midlertidig Lov, hvis Formaal er at bidrage til Dækning af disse ekstraordinære Udgifter, og det Dieblit, det Formaal er naaet, ja, saa bliver der Spørgsmaal om dens Ophævelse, og man kan ikke uden videre tage Loven til Indtægt, indordne den lige med de andre faste Skattelove, som ere regelmæssige vedvarende Love; thi det er ikke stemmende med den Karakter, som den fra først af havde. Nu maa man ikke forstaa denne Udtalelse paa den Maade, som om jeg mener, at man ubetinget skulde bortgive et saadant Bæls, som den Lov har skaffet Staten i Indtægt, og give det bort, hvad enten man kunde forudsæ, at man trængte igjen til Erstatning for denne Afgift, eller ikke. Jeg vil for det Første gjøre opmærksom paa, at denne Krigsskat jo er sammensat dels af en Told- og dels af en Brændevinsafgift. Denne Brændevinsafgift vilde jeg finde det fuldkomne rimeligt, at Staten indtil videre forbrøede at beholde. Staten har nemlig lidt en saadan Afgang i Brændevinsindtægten, som den skulde have haft efter den oprindelige Bestemmelse, at den indtil videre med Tjete kan gjøre Krav paa vedblivende at beholde den. Dernæst vil jeg gjøre opmærksom paa, at forsaavidt der saa er 2